

Houvast 1

Samen autisme ontdekken

Waar moet ik naar kijken als het om autisme gaat?

Of je nou een vraag voor jezelf hebt of een vraag over de autismeproblematiek. Waar je ook aan wilt gaan werken eerst zal je als moeder moeten weten waar je naar moet gaan leren kijken. Of je je vraag al helder hebt of nog niet. Het is eerst zaak dat je de autismeproblematiek gaat leren herkennen.

Misschien heb je tips van mensen om je heen gekregen of heb je wat gelezen. Of je nou wel of geen informatie hebt over autisme, eerst is het van belang dat je gaat herkennen wat er speelt bij je kind.

De vertaling van de autismeproblematiek naar de praktijk valt vaak niet mee. Als het om de autismeproblematiek gaat vragen veel moeders zich af waar ze nou eigenlijk naar moeten kijken. Je bent het gedrag van je kind al jaren gewend. Door de lijst, die volgt, leer je onderscheid maken en je leert gericht kijken naar het gedrag van je kind.

Als het om je eigen kind gaat is het als het ware alsof je opnieuw naar je kind gaat leren kijken.

Hier volgt een lijst van waar je op moet letten als het om autisme gaat. Moeders zien in meer - of mindere mate dat dit gedrag voorkomt bij hun kind als het om autisme gaat.

Kijk eens mee en mogelijk herken je al bepaald gedrag bij jouw kind.

Gedrag dat in meer – of mindere mate voorkomt.

- **De discussie** – Het is opvallend hoe vaak ik in een discussie beland met mijn kind. De discussies leveren ons eigenlijk niets op. Het is alleen maar vermoeiend. Ik heb het idee dat ik me steeds moet verdedigen.
- **Weerstand bij nieuwe dingen** – Mijn kind vindt nieuwe dingen lastig. Eigenlijk zie ik dat mijn kind nieuwe dingen liever niet aangaat.
- **Onverwachte situaties zijn lastig** - Als mijn kind iets niet verwacht heeft mijn kind daar moeite mee.
- **Structuur geeft mijn kind rust** - Als mijn kind weet wat er komen gaat dan zie ik dat mijn kind rustig is.
- **Contact krijgen** – Als ik mijn kind iets wil vragen of als ik mijn kind ergens op aan wil spreken dan gaat het contact krijgen, met mijn kind, vaak heel moeizaam.
- **Sociale vaardigheden begrijpen** - naast het feit dat mijn kind zich de sociale vaardigheden minder snel eigen maakt zie ik ook dat sociale vaardigheden niet altijd

worden begrepen door mijn kind. Een voorbeeld is het 'sorry' zeggen. Mijn kind zegt sorry en voor mijn kind is het dan klaar. Voor de ander is het dan nog niet klaar.

- **Sociale vaardigheden toepassen** – De vaardigheden die je nodig hebt om met anderen om te gaan bij mijn kind niet vanzelf.
- **Het onderhouden van vriendschap** - Afspraken maken met vriendjes doet mijn kind niet. Het komt niet in mijn kind op om een vriendje uit te nodigen of een speelafpraak te maken.
- Een **vraag beantwoorden** is vaak lastig voor mijn kind. Als mijn kind een vraag niet beantwoord dan wordt dat als brutaal gezien. Mijn kind kan het antwoord soms niet snel geven.
- Kinderen met autisme kunnen **taal heel letterlijk nemen** waardoor er grappige of minder grappige situaties kunnen ontstaan. We kunnen elkaar soms **verkeerd begrijpen** omdat mijn kind de taal zo letterlijk neemt.
- Mijn kind kan moeilijk naar zijn **eigen gedrag** kijken. Mijn kind kan zich irriteren aan een ander maar precies hetzelfde gedrag vertonen en dit zelf niet zien.
- Mijn kind is **erg vaak boos**, ik begrijp de aanleiding vaak niet.
- Mijn kind ziet **geen leeftijdsverschil**.
- **Informatie moet van de kern/bron komen**. Mijn kind is niet makkelijk te overtuigen behalve als de informatie van degene komt waar het van behoort te komen.
- **Hoofd- en bijzaken scheiden is lastig** voor mijn kind.
- Mijn kind kan zo **grenzeloos doorgaan** over een onderwerp. Als mijn kind bijvoorbeeld ergens interesse in heeft dan kan mijn kind zo doorslaan en erover blijven praten.
- **Plannen is lastig** voor mijn kind.
- Ik merk dat mijn kind het moeilijk vindt om de **tijd in te schatten**.
- **Ergens aan beginnen is lastig**. Wanneer mijn kind met iets moet beginnen lijkt mijn kind dat lastig te vinden.
- Als mijn kind een verhaal vertelt dan heeft het verhaal vaak **kop noch staart**. Mijn kind kan middenin een verhaal beginnen.

Nou dat is best een hele lijst. Veel moeders geven aan dat hun kind in meer - of mindere mate gedrag van de lijst laat zien.

Herken jij al gedrag van de lijst bij jouw kind? Hieronder zijn wat voorbeelden uit de praktijk. In de groene kolom staat het gedrag dat wordt herkend door moeders. In de gele kolom ernaast staat een voorbeeld.

Praktische voorbeelden:

Veel voorkomend gedrag	Voorbeelden
Ik heb vaak een discussie met mijn kind.	Mijn kind zegt vaak "ja" op dingen die ik heb gezegd, maar doet het uiteindelijk niet. We raken dan vaak verzeild in een welles/nietes discussie.
Mijn kind heeft vaak weerstand bij nieuwe dingen	Gelijk 'Nee' zeggen bij nieuwe dingen. Moeite hebben wanneer een situatie niet gaat zoals mijn kind het verwacht.
Onverwachte situaties zijn lastig.	Een grote mond of stug gedrag als ik iets vraag waar mijn kind niet op heeft gerekend.
Structuur is belangrijk	Mijn kind vindt het fijn als elke dag hetzelfde is b.v. bij school. Vakanties zijn minder makkelijk voor mijn kind.
Contact krijgen gaat vaak moeizaam.	Ik kan niet makkelijk de aandacht van mijn kind krijgen. Mijn kind is niet vaak direct aanspreekbaar of beschikbaar.
Sociale vaardigheden begrijpen.	Mijn kind vraagt niet maar kondigt de dingen aan.

Sociale vaardigheden toepassen.	Een ander helpen zal mijn kind niet snel doen. Mijn kind zegt "sorry", omdat hij/zij weet dat dit moet. Maar begrijpt niet hoe de ander zich voelt. Na het zeggen van "sorry" is alles opgelost voor mijn kind maar voor de ander is het met een 'sorry' niet klaar.
Vriendschap onderhouden is niet vanzelfsprekend voor mijn kind.	Mijn kind neemt zelf vaak geen initiatief in het onderhouden van een vriendschap.
Een vraag beantwoorden is soms lastig voor mijn kind.	Het beantwoorden van een vraag gebeurt dan ook geregeld niet of mijn kind zegt iets om ervan af te zijn.
Mijn kind kan taal letterlijk nemen.	Mijn kind neemt taal heel letterlijk, hierdoor begrijpen we elkaar vaak niet en/of verkeerd.
Als ik mijn kind aan spreek op bepaald gedrag dan herkent mijn kind dat gedrag niet.	Mijn kind valt mij en anderen vaak in de rede als de ander praat. Mijn kind herkent zelf niet dat hij dat doet. Gedrag corrigeren dat mijn kind niet herkent is dan ook niet te doen.
Mijn kind is vaak boos.	Ik begrijp vaak niet waarom mijn kind opeens boos kan worden. Ik zie de aanleiding vaak niet.
Mijn kind ziet geen leeftijdsverschil.	Mijn kind spreekt ouderen met "je" aan.
Informatie moet van de bron/kern komen.	Mijn kind heeft moeite met het accepteren van informatie als het niet van de bron/kern komt. Bv: Als ik tegen mijn kind zeg dat papa vanavond patatjes meeneemt zal mijn kind twijfelen totdat papa het zelf heeft gezegd.
Hoofd- en bijzaken lopen door elkaar.	Voor mijn kind lijken hoofd- en bijzaken even belangrijk.

Grenzeloos gedrag.	<p>Mijn kind heeft moeite om grenzen aan te geven. Zo kan mijn kind een verhaal meerdere malen vertellen.</p> <p>Wanneer mijn kind ergens veel interesse in heeft dan kan hij moeilijk stoppen met praten over dit onderwerp.</p>
Plannen is lastig.	Mijn kind heeft veel moeite met plannen. Mijn kind komt vaak ergens te laat aan.
Tijd is lastig.	<p>Mijn kind heeft veel moeite met het inschatten van tijd. Plannen gebeurt heel strak en mijn kind houdt geen rekening met onvoorziene situaties.</p>
Wanneer beginnen met iets (instappen).	<p>Ergens een begin aan maken is heel lastig voor mijn kind. Het instappen vindt mijn kind moeilijk.</p> <p>Het lukt mijn kind niet om te beginnen met het opruimen van zijn kamer.</p> <p>Mijn kind lukt niet om aan zijn huiswerk te beginnen.</p>
Een verhaal heeft kop noch staart.	Als mijn kind een verhaal vertelt zit er kop noch staart aan het verhaal. Hierdoor is het verhaal vaak rommelig en niet altijd te volgen.

Als moeder is het fijn als je gericht leert kijken naar je kind om vervolgens duidelijk te krijgen wat jij precies wilt. Eerst is het belangrijk dat je gedrag uit elkaar leert trekken.